

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende lovforslag L 128 – Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Genindførelse af ret til uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats på 110 pct. i 2023)

J.nr. 23/00862

A2

Indledning

Et udkast til lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Genindførelse af ret til uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats på 110 pct. i 2023) har været sendt i ekstern høring i perioden 27. april – 3. maj 2023 hos Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Tillægspension, ASE, BDO Danmark, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Cabi, Danmarks Frie Fagforening, Dansk handicapforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Professionshøjskoler, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Kristelig Fagbevægelse, LAFS – Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af førtidspensionister, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, SIND og Udbetaling Danmark.

Lovforslaget er fremsat i Folketinget den 3. maj 2023.

Der er modtaget hørings svar fra:

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Ankestyrelsen, Ledernes Hovedorganisation (Lederne), Kommunernes Landsforening (KL), Danske A-kasser (DAK), Udbetaling Danmark (UDK), Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier (DEG-B), Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier (DEG-L), Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Finanstilsynet, Datatilsynet og Rigsrevisionen.

De modtagne hørings svar vedlægges.

Følgende har meldt tilbage, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget: Ankestyrelsen, Finanstilsynet og Rigsrevisionen.

Nedenfor gennemgås de indkomne hørings svar.

1. Generelle bemærkninger uden kommentarer

FH er positive over for, at ordningen genindføres, men bemærker, at det er kritiserbart, at der har været en periode fra årsskiftet, hvor ordningen ikke har eksisteret.

DA bemærker, at man som udgangspunkt er positiv over for initiativer, som kan understøtte et større udbud af faglært arbejdskraft, særligt når der er fokus på områder med betydelig mangel på arbejdskraft.

KL er positive over for, at ordningen genindføres.

DAK er ligeledes positive over for, at ledige igen, om end i en kort midlertidig periode, vil have ret til et uddannelsesløft med 110% dagpenge til erhvervsuddannelser på positivlisten.

FOA bemærker, at ordningen har bidraget væsentligt til uddannelse af flere social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, og at muligheden for uddannelse med forhøjet dagpengesats, er et meget væsentligt redskab i rekrutteringen af flere inden for dette felt.

Lederne bemærker, at det er fornuftigt, at man genindfører retten til at tage en erhvervsuddannelse med forhøjet dagpengesats inden for områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

FA bemærker, at det er en forudsætning for den fortsatte velstand i Danmark, at arbejdsstyrken er i besiddelse af de nødvendige kvalifikationer, og bakker op om lovforslaget.

DEG-B henviser til arbejdsmarkedets parter udmeldinger og høringssvar vedrørende lovforslaget.

DEG-L er positive over at ordningen videreføres, da ordningen medfører en større opkvalificering af ledige. DEG-L bemærker desuden, at det er vigtigt, at ordningen forsat er rettet imod områder hvor der er dokumenteret mangel på arbejdskraft.

2. Bemærkninger til lovforslaget med kommentarer

2.1. Permanent uddannelsesløft

FH kvitterer for, at uddannelsesløftet midlertidigt bevares, men finder det problematisk, at der for det første har været et ”hul” i reglerne i foråret 2023, og for det andet at ordningen har fået så kort en forlængelse. Fremadrettet bør ordningen gøres permanent.

FH skriver videre, at FH anser den jobrettede ret til et uddannelsesløft på 110 pct. af det hidtidige dagpengeniveau, som et afgørende redskab ift. opkvalificeringsindsatsen i den aktive arbejdsmarkedspolitik. Redskabet har eksisteret i en årrække, men det er i den nuværende form, at der er begyndt at komme en fornuftig volumen i aktiviteten, hvilket bør understøttes frem for begrænses.

FH mener, at man med fordel kan kigge på at styrke uddannelsesløftet fremadrettet. For det første bør ordningen permanentgøres, så den etableres som en fast del af beskæftigelsesindsatsen. For det andet bør der kigges på reglerne for ”forældet uddannelse”, hvor en hensigtsmæssig udvidelse til personer, der ikke længere er i stand til at benytte deres hidtidige uddannelse, vil være både sagligt begrundet, samt sikre hurtigere omstilling af arbejdsstyrken til kvalificeret arbejdskraft. For det tredje bør der kigges på uddannelsesmuligheder for flere uddannelsesgrupper.

FH bakker således op om den midlertidige genindførelse af uddannelsesløftet, men ser udfordringer med den valgte model, og ønsker samlet set at ambitionerne ift. den jobrettede ret til et uddannelsesløft sættes højere fremadrettet.

FOA skriver, at den hidtidige ordning har bidraget væsentligt til uddannelse af flere social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Muligheden for uddannelse med 110% dagpenge er derfor et meget væsentligt redskab i rekrutteringen af flere netop på dette felt. Udfordringerne med at skaffe tilstrækkeligt kvalificeret arbejdskraft på velfærdsområderne er imidlertid ikke midlertidige. Det er en udfordring mange år ud i fremtiden.

FOA foreslår derfor, at ordningen hurtigst muligt gøres permanent.

DAK finder det ærgerligt, og administrativt problematisk, med for mange ”stop and go” i uddannelsesløftordningen – og opfordrer til, at ministeren i god tid inden årsskiftet finder ud af, hvad der skal ske med ordningen i 2024 og frem. DAK henviser til, at man ift. den kommende midlertidige ordning, som noget nyt lægger op til, at det kun er hele eller dele af en erhvervsuddannelse, der påbegyndes i år, der falder ind under den midlertidige uddannelsesløftordning. Dermed vil der reelt ikke kunne gives ret til uddannelse som led i et uddannelsesløft, hvis uddannelsen eksempelvis først kan påbegyndes i januar 2024.

DEG-L skriver, at man vil fremhæve, at det er en udfordring for skolernes administration, at ordningen er tidsbegrænset. De ser ordningen som et bidrag til at løse en af samfundets mest centrale udfordringer, manglen på faglært arbejdskraft, ved at ufaglærte gennem ordningen kan få en faglært uddannelse eller faglærte med en forældet uddannelse kan blive opkvalificerede inden for områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Lederne skriver ligeledes, at man gerne havde set, at ordningen havde haft en længere varighed end kun til udgangen af 2023.

Kommentar:

Det følger af aftalen om finansloven for 2023, som blev indgået af Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti den 24. april 2023 samt regeringens forslag til finansloven for 2023, at muligheden for at påbegynde et uddannelsesløft med 110 pct. dagpenge på udvalgte erhvervsuddannelser genindføres i perioden fra og med 1. juli 2023 til og med 31. december 2023.

Lovforslaget udmønter denne del af aftalen og finanslovsforslaget for 2023.

Forslaget om at permanentgøre ordningen ligger uden for aftalen og finanslovsforslaget for 2023.

Beskæftigelsesministeriet skal i øvrigt bemærke, at der i lovforslaget lægges op til at genindføre ordningen med uddannelsesløft i perioden fra og med den 1. juli 2023 til og med den 31. december 2023, hvor det fortsat er en betingelse, at der påbegyndes tilbud om en hel erhvervsuddannelse. Det er således alene i forhold til overgangsordningen, at der gives mulighed for, at personer, der i 1. halvår 2023 har fået/påbegyndt et tilbud om en del af en erhvervsuddannelse, får mulighed for at få tilbud om hele erhvervsuddannelsen som uddannelsesløft fra den 1. juli 2023, hvis de ønsker det.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

2.2. Overgangsordningen

DEG-L kvitterer for, at man med lovforslaget laver en overgangsperiode for de personer, der fra 1. januar 2023 til nu, er påbegyndt et uddannelsesløft med en lavere dagpengesats.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne fra DEG-L til efterretning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

DAK peger på, at hvis den ledige har optaget et lån under 80%-ordningen for uddannelsesløftet den 1. juli 2023 eller senere, skal a-kassen ifølge lovforslaget sikre, at lånet indfries, inden den udbetaler dagpenge med 110% under den kommende midlertidige ordning. DAK ser ingen grund til, at a-kassen udsteder et lån i den situation.

DAK peger videre på, at hvis medlemmet inden den 1. juli 2023 allerede er i gang med et uddannelsesløft under 80%-ordningen med et lån, påbegyndt fx i februar måned 2023, forekommer det uhensigtsmæssigt, at lånet skal deles op, så den del af lånet, som er udbetalt efter 1. juli, kan indfries. Omvendt er det lige så uhensigtsmæssigt, hvis hele 80%-lånet skal indfries, alene fordi tilbuddet ændres fra en 80%- til en 110%-ordning – for det er ikke givet, at de ledige faktisk vil kunne indfri hele lånet. En opdeling af lånet for den sidste måned ser vi principielt som uhensigtsmæssig. DAK ser hellere, at lånet er, som det er, og følger betingelserne i det lånedokument, der er udstedt til lånet. Dvs. at der ikke stilles krav om, at dele af lånet indfries, inden der kan udbetales dagpenge med 110%.

Hvis der skal ske ændringer i bekendtgørelsen om lån under uddannelsesløft eller i det lånedokument, der skal udstedes til lånet, ser DAK gerne, at dette beskrives.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet er som udgangspunkt enig i, at der ikke er grund til, at der udstedes et lån i den omtalte situation. Men det kan alligevel være relevant i den situationer, hvor kommunen ikke umiddelbart efter den 1. juli 2023 kan nå at konvertere et tilbud efter § 96 til et tilbud efter § 97 a. Det kan ikke udelukkes, at sagsbehandlingstiden i en kommune kan betyde, at der i en periode efter 1. juli 2023 forsat vil blive udbetalt dagpenge med 80 pct. af højeste dagpenge og med optagelse af lån.

Med reglen sikres, at medlemmer for samme periode ikke vil kunne få både efterbetalt dagpenge med op til 110 pct. af højeste dagpenge og have fået udbetalt et lån som supplement til udbetaling af dagpenge under et tilbud med 80 pct. af dagpengenes højeste beløb. Derfor vurderes reglen at være relevant.

DAK vil på vanlig vis blive inddraget i det videre arbejde om udarbejdelse af nærmere administrative regler herom.

DAK peger på, at det fremgår af lovtæksten og af bemærkningerne til lovforslaget (§ 3, stk. 3), at et lån i 80%-ordningen er optaget efter § 74 i-n i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. – det er rettelig § 75 i-n i loven, et lån optages efter.

Kommentar:

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering er enig i, at der fejlagtigt henvises til § 74 i-n. Der skal i stedet henvises til § 75 i-n. Der vil blive stillet ændringsforslag herom.

2.3. Positivlisten

FH bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at positivlisten med lovforslaget afgrænses til en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne. Derudover påpeget FH, at det er uhensigtsmæssigt, at listen udformes ud fra aktiviteten på erhvervsuddannelserne generelt og ikke efter hensynet til, hvor der er mangel på faglært arbejdskraft og hvad der er centralt for den grønne omstilling. FH foreslår, at positivlisten som den så ud indtil ordningen udløb 31. december 2022 videreføres.

DA bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at positivlisten med lovforslaget bliver afgrænset til en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne, da det kan risikere at føre til, at uddannelser med en større mangel på medarbejdere end SOSU-området ikke længere kan medtages på positivlisten. DA er i den forbindelse også modstandere af, at lovforslaget fastætter bestemte uddannelser på positivlisten (fx SOSU-området), og at de i stedet bør fastlægges ud fra en analyse af, hvilke områder der mangler arbejdskraft.

KL kvitterer for, at positivlisten med lovforslaget skal omfatte SOSU-assistentgrunduddannelsen. KL bemærker dog, at det er uhensigtsmæssigt, at positivlisten med lovforslaget vil afgrænses til en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne, da arbejdsmarkedet efterspørger faglært arbejdskraft.

FOA bemærker, at udfordringen med at skaffe faglært arbejdskraft inden for velfærdsområderne ikke er midlertidig og ikke kun gælder inden for social-og sundhedsområdet. FOA foreslår derfor, at positivlisten udvides med flere erhvervsuddannelser.

Kommentar:

Det følger af finanslovsaftalen og finanslovsforslaget for 2023, at SOSU-uddannelserne skal indgå i positivlisten for uddannelsesløft med 110 pct. dagpenge. Det følger yderligere af finanslovsforslaget, at positivlisten reduceres til at omfatte 33 pct. af den samlede aktivitet på erhvervsuddannelserne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Øvrige emner

3.1. Forholdet til barselsloven samt økonomiske og administrative konsekvenser i forbindelse hermed

UDK anfører, at det ikke fremgår af bemærkningerne til lovforslaget eller udkastet til lovforslagets bestemmelser, at der er taget stilling til en eventuel ændring eller indflydelse i forhold til barselslovens kapitel 9 om barselsdagpengenes størrelse, som i § 36, stk. 2, henviser direkte til § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, idet et ledigt a-kassemedlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der deltager i sådan tilbud, kun kan få beregnet sine barselsdagpenge på samme måde, som hvis den pågældende ikke deltog i tilbuddet eller arbejdsfordelingen. Dvs. den forhøjede arbejdsløshedsdagpengesats som borgerne har ret til under uddannelsesløftet, vil borger ikke have ret til, hvis pågældende skal på barsel med ret til barselsdagpenge. Her vil borgeren alene være berettiget til den a-kassesats, som pågældende ville have været berettiget til, som hvis pågældende ikke deltog i tilbuddet om en hel erhvervsuddannelse inden for uddannelsesløftet. Når der alene i barselslovens § 36, stk. 2 henvises til § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, giver det anledning til overvejelser om, hvorvidt der bør ske en lovændring i barselsloven, så der også henvises til § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

UDK bemærker endvidere, at derudover ser det ud til, at der er tale om et lovforslag med en overgangsperiode, der er bagudrettet, således at a-kasserne vil skulle efterbetale arbejdsløshedsdagpenge til ledige medlemmer omfattet af forslaget til § 3, stk. 1 og 2, med et beløb op til 110 pct. af medlemmets hidtidige dagpengesats, dog højst 110 pct. af dagpengenes højeste beløb, når et jobcenter har ændret medlemmets tilbud efter § 90 eller § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats til et tilbud efter lovens § 97 a, med virkning fra den 1. juli 2023. Det fremgår dog ikke af bemærkningerne til lovforslaget, hvad der skal være gældende ret, hvis der er tale om en ledig, der er gået på barsel i den periode ift. at man ikke skal være berettiget til en højere sats i barselsdagpenge under sin orlov, end den normale maksimale sats på a-kasseområdet uden den forhøjede arbejdsløshedsdagpengesats – ligesom det i dag er tilfældet for medlemmer omfattet af barselslovens § 36, stk. 2.

Kommentar:

Det medgives, at der i barselslovens § 36, stk. 2, også bør henvises til § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der vil blive fremsat ændringsforslag herom,

herunder i forhold til overgangsperioden. Reglerne vil også skulle tilrettes i sygedagpengelovgivningen.

UDK gør opmærksom på, at grundet den korte høringsfrist, har det ikke været muligt at etablere gennemanalyserede input/estimer ift., hvor en eventuel lovændring i barselsloven eller påvirkning på barselsdagpengeområdet, vil kræve ændringer og rettelser i UDKs barsels breve, herunder indhente estimer fra den eksterne leverandør af brevløsningen, estimere ændringer i den digitale ansøgningsløsning på NemRefusion for a-kasserne, ændringer i oplysningssider på borger.dk og Virk.dk for ledige, eller analysere ændringer i interne oplysningsmateriale til driften mv. UDK tager derfor forbehold for, at de økonomiske omkostninger til dette kan ændres, hvis påvirkningen og omfanget viser sig at være større end umiddelbart antaget, ud fra UDK Barsels foreløbige bemærkninger og antagelser til lovændringen.

UDK anfører videre, at såfremt lovændringen får betydning for barselslovens § 36, stk. 2 ift. et ledigt a-kassemedlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der deltager i et tilbud om uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats efter enten § 96 eller § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil det betyde, at UDK Barsel skal kunne håndtere, at en person, som er omfattet af reglerne om et tilbud om uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats, og som derved efter forslaget vil kunne modtage arbejdsløshedsdagpenge med et beløb, som overstiger arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, ikke skal kunne få udbetalt barselsdagpenge med denne højere dagpengesats. UDK Barsel skal også sikre, at et ledigt a-kassemedlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der deltager i et tilbud om uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats, bliver informeret korrekt med en tilstrækkelig og gennemskuelig begrundelse ift. dennes beregning af barselsdagpenge under en orlov på barsel.

UDK Barsel forventer umiddelbart - hvis ellers lovforslaget får betydning for barselsdagpengeområdet som ovenfor anført - at der i den forbindelse vil være udgifter forbundet med ændringer i det brev, der sendes til den ledige i forbindelse med en arbejdsløshedskasses anmeldelse i NemRefusion samt i den ledige borgers tilkendelsesbrev. Ændringen vil desuden medføre mindre øvrige implementeringsomkostninger, ligesom der forventes mindre løbende administrative omkostninger som følge af forslaget. Høringssvaret er dog afgivet inden for en kort tidsfrist og det har ikke været muligt at indhente gennemanalyserede input/estimer, herunder fra den eksterne leverandør af brevløsningen.

Det er dog UDK Barsels umiddelbare forventning, at såfremt lovforslaget får en betydning for barselsdagpengeområdet, som ovenfor anført, vil der samlet set vil være tale om mindre administrative konsekvenser. Der er dog behov for at konsekvenserne skal afdækkes nærmere, når det ligger klart, hvorvidt lovforslaget får en betydning på barselsdagpengeområdet.

UDK bemærker, at ATP arbejder på omkostningsdækket basis. Det fremgår af høringen, at lovforslaget forventes at blive fremsat i Folketinget den 3. maj 2023 samt, at det foreslås, at lovændringerne skal træde i kraft den 1. juli 2023. I forhold til tidspunktet for ikrafttrædelse, bemærker UDK, at det erfaringsmæssigt kan tage 3-6 måneder, at lave ændringer i det brev, som borger får efter en a-kasse, har anmeldt fraværet i NemRefusion til UDK Barsel.

Kommentar:

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

3.2. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Datatilsynet har ikke umiddelbart nogen bemærkninger til udkastet til lovforslag, men forudsætter generelt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger foranlediget af de påtænkte ændringer.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at behandlingen af personoplysninger kan ske i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne. Der er med lovforslaget ikke lagt op til, at staten, kommunerne eller arbejdsløhedskasserne skal behandle nye typer af personoplysninger.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.